

Dit is Nederland

Nederlanders en oud-Nederlanders herkennen elkaar waar ze ook zijn door het gebruik van symbolen. Bij de eerste maten van ons volkslied neuriet of zingt elke Nederlander het mee. De vlag wordt natuurlijk overal herkent. Het wapen misschien iets minder maar ondanks het gebruik van de Europese eenheidsmunt de euro, pikken we de Nederlandse munten er nog steeds direct uit. Hetzelfde geldt voor de Nederlandse postzegels.

Laten we die oer-Hollandse symbolen eens nader bekijken en dan beginnen we met de Nederlandse vlag met oranje wimpel. Dat kent al een oude geschiedenis. De vlag dateert uit het jaar 1579 toen Nederland zich onafhankelijk verklaarde. In 1587 bestelde de Admiraliteit van Zeeland deze vlaggen voor de Zeeuwse oorlogsschepen. Al snel was het een symbool van de opstand en de vlag van de Republiek

der Zeven Verenigde Nederlanden. Rond 1648 bleek het oranje door rood te zijn vervangen, maar het is niet goed bekend hoe en waarom. In 1796 werd de vlag officieel goedgekeurd. Pas in 1937 echter werd de vlag bevestigd als nationaal embleem. Koningin Wilhelmina tekende het kortste Koninklijk Besluit ooit op haar vakantieverblijf in Zell am See. De tekst luidde als volgt: 'De kleuren van de vlag van het Koninkrijk der Nederlanden zijn rood, wit en blauw. De vlag van Nederland is de vlag van het land Nederland. Zij staat daarnaast symbool voor de eenheid en de onafhankelijkheid van het gehele Koninkrijk der Nederlanden. Het rood-wit-blauw is zowel te land als ter zee in gebruik als civiele vlag, dienstvlag en oorlogsvlag.'

De vlag van Nederland bestaat dus uit drie kleuren, in de volksmond ook wel de nationale driekleur genoemd. Het zijn drie horizontale banen van gelijke hoogte in de kleuren rood, wit en blauw. Het wit en blauw zijn oorspronkelijk de livreikleur van het Franse vorstendom Orange, waar het Huis Nassau, ons latere Nederlandse koningshuis, mee verbonden raakte. (Een livrei is het ambtsuniform van een lakei werkend aan een koninklijk hof.) Het rood was, zoals hiervoor vermeld, oorspronkelijk oranje, naar de naam van het vorstendom, maar werd in de loop van de zeventiende eeuw vervangen door vermiljoenrood, dat waarschijnlijk tijdens zeeslagen makkelijker te herkennen was. De Bonapartistische koning Lodewijk Napoleon koos ook voor rood maar na 1813, toen de Fransen verdreven waren, besloot koning Willem I tot behoud van de kleuren rood-wit-blauw. Wel stak men in dat jaar voor de eerste keer de vlag uit met een oranje wimpel. Op feestdagen die te maken hebben met het koningshuis of tijdens diplomatieke reizen naar het buitenland wordt ook wel een oranje wimpel boven de vlag gehangen. Nog steeds is het algemeen gebruik om de oranje wimpel te gebruiken om de verbondenheid met het Koningshuis te tonen. In de vlaginstructie van het Ministerie van Algemene Zaken worden de kleuren benoemd als helder vermiljoen, helder wit en kobaltblauw

Er zijn geen voorschriften over de afmetingen van de vlag. In de niet-bekrachtigde Vlaggenwet van 1937 werd de verhouding tussen hoogte en lengte vastgesteld als 2:3, en over het algemeen volgt men die verhouding. De drie banen zijn altijd even hoog.

Nederland bestaat uit meerdere landen met ieder hun eigen vlag. Zo zijn daar nog Aruba, Curaçao en Sint Maarten. Ook die behoren tot onze nationale symbolen maar zijn een stuk minder bekend.

Sinds Aruba op 1 januari 1986 een autonoom land binnen het Koninkrijk der Nederlanden werd, werd de vlag officieel de vlag van het land. Sinds 18 maart 1976 was het al de vlag van het eiland. De vlag is overheersend lichtblauw, symbool voor de zee en de lucht. Het eiland zelf wordt vertegenwoordigt door de rode vierpuntige ster waarvan de vier punten tevens staan voor de vier talen die er in het land gesproken worden, te weten Spaans, Papiaments, Nederlands en Engels. Verder staan de twee gele strepen voor zowel de status aparte als voor het toerisme en de industrie. De witte rand om de ster doet de ster meer opvallen maar symboliseert tevens de branding van de golven.

De vlag van Curaçao is blauw met een gele streep en twee witte sterren bovenaan de hijskant. De grote ster staat voor Curaçao, de kleine voor Klein Curaçao, daarnaast staan zij ook voor 'liefde en geluk'. De vijf punten van elke ster symboliseren de vijf continenten van waar de bevolking van Curaçao vandaan komt. Het blauw staat voor de lucht en de zee, respectievelijk het bovenste en onderste deel welke van elkaar gescheiden worden door een gele zonnestraal. De vlag werd aangenomen op 2 juli 1984. Hij werd ontworpen door dhr. Martin den Dulk die een wedstrijd bestaande uit 1700 deelnemers had gewonnen. Op deze datum werd de vlag voor het eerst officieel gehesen op het Brionplein. De horizontale strepen hebben een verhouding 5:1:2. De sterren hebben een diameter van 1/6 en 2/9 van de hoogte van de vlag. Het centrum van de kleinste ster is 1/6 van de hoogte vanaf de rand boven en van de linkerkant en het centrum van de grootste is 1/3 van de rand boven en van de linkerkant.

De vlag van Sint Maarten werd aangenomen op 13 juni 1985. De vlag bestaat uit twee horizontale banden (rood en blauw) met aan de hijszijde een witte driehoek. In deze driehoek staat het wapen van Sint Maarten. (Zie artikel over wapens) De kleuren rood, wit en blauw zijn afkomstig van de Nederlandse vlag.

